

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

**ХОВД АЙМГИЙН ДАРВИ СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧИЙН
2020 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**

Аудитын код: ХОА-2021/16/СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Ховд хот
2021 он

Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 70433061

Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 70432545

Цахим хаяг: Tsetsegsuren.A@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Должинжав

Утас: 70432545

цахим хаяг: Doljinjavb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

Агуулга	1
1. ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ	2
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	12
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	14
3. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	15
3.1. Ерөнхий зүйл	15
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	15
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	16
3.4 Материаллаг байдал.....	16
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт.....	16
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө	16
3.5.2 Авлага.....	17
3.5.3 Бараа материал.....	18
3.5.4 Үндсэн хөрөнгө.....	18
3.5.5 Өр төлбөр.....	19
3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо	20
3.5.10 Орлогын данс	20
3.5.11 Зардлын данс	21
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	22
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл	25
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	26
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	26
3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	27
4. Менежментийн захидал.....	27
4. 5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	29

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
ЗД	Засаг дарга
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СХС	Сум хөгжүүлэх сан
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан

1. ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2021.03.31 № 2/189
танай _____-ны № _____-т

ДАРВИ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
О.ГАНЦООЖ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Дарви сумын төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Дарви сумын төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл нь сумын эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөр, дунд хугацааны стратеги төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Аудитын гол асуудал

Өмнөх санхүүгийн тайлангаар өгөгдсөн зөвлөмж бүрэн хэрэгжүүлээгүй, сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлагын үлдэгдэл тодорхой бус, тооцоолол зөрүүтэй, орон нутгийн хөгжлийн сангийн зарцуулалт, түүнд хэрэгжүүлэх хяналт холбогдох хууль, журамд нийцээгүй зэрэг зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн заалтуудыг мөрдөөгүй, аудитын “эрх ба үүрэг”, “үнэн зөв байдал”

021020712

“тохиолдсон байх”, “иж бүрэн байх”, “оршин байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	691,234,122.12	1,707,762,312.24
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	247,809,516.12	1,096,574,448.36
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	247,809,516.12	1,096,574,448.36
31210	Төгрөг	247,809,516.12	1,096,574,448.36
31211	Төрийн сангийн харилцах	247,809,516.12	1,096,574,448.36
33	АВЛАГА	201,382,806.00	331,827,196.09
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	241,952.00	449,652.09
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	8,000,000.00	132,481,600.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	6,501,224.00	6,486,224.00
33500	Бусад авлага	0	684,290.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	0	684,290.00
33600	Зээлийн авлага	186,639,630.00	191,725,430.00
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	186,639,630.00	191,725,430.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	186,639,630.00	191,725,430.00
34	УРЬДЧИЛГАА	330,000.00	330,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	330,000.00	330,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	241,711,800.00	279,030,667.79
35100	Түүхий эд материал	4,527,217.00	9,838,394.79
35130	Эм боох материал	4,527,217.00	9,838,394.79
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	0	1,302,000.00
35400	Хангамжийн материал	195,996,583.00	226,702,273.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,010,500.00	2,731,000.00
35420	Аж ахуйн материал	261,000.00	830,700.00
35460	Хүнсний материал	3,452,190.00	16,545,660.00
35470	Бусад хангамжийн материал	190,272,893.00	206,594,913.00
35600	Мал амьтад	41,188,000.00	41,188,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,137,532,297.29	7,222,525,321.59
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,137,532,297.29	7,222,525,321.59
39200	Биет хөрөнгө	7,005,748,297.29	7,085,016,321.67
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,748,904,733.00	6,922,802,529.30
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-380,675,715.41	-620,527,285.97
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	355,295,559.00	272,676,394.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-232,641,165.00	-148,320,878.92
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	698,002,766.50	768,916,338.04
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-507,363,942.68	-541,812,431.00
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	328,947,198.00	485,166,808.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-184,754,923.31	-225,554,710.35
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	791,350.00	791,350.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	117,363,173.85	117,363,173.85
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,794,182.08	-20,183,144.60
39217	Ном	70,673,445.42	73,698,179.32
39300	Биет бус хөрөнгө	131,784,000.00	137,508,999.92
39301	Програм хангамж	1,995,000.00	8,870,000.00

39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,245,000.00	-2,395,000.08
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	131,034,000.00	131,034,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,828,766,419.41	8,930,287,633.83
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	6,715,395.00	128,490,679.32
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	6,715,395.00	128,490,679.32
41300	Өглөг	6,715,395.00	128,490,679.32
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	3,930.00	553,982.32
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0	605,097.00
41360	Бусад өглөг	6,711,465.00	127,331,600.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,535,946.00	124,481,600.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4,092,000.00	2,850,000.00
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	83,519.00	0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	7,822,051,024.41	8,801,796,954.51
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	7,822,051,024.41	8,801,796,954.51
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,709,114,415.54	2,709,114,415.54
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,818,062,371.00	2,798,062,685.86
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	377,091,571.32	1,817,853,505.76
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,440,970,799.68	980,209,180.10
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,294,874,237.87	3,294,619,853.11
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	7,828,766,419.41	8,930,287,633.83

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	4,686,241,976.45	4,494,261,632.98
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	91,450,378.94	99,156,565.13
110	Орлогын албан татвар	73,266,528.94	86,422,751.81
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	73,266,528.94	86,422,751.81
110002	Үйл ажиллагааны орлого	2,010,130.00	5,741,444.28
110003	Хөрөнгийн орлого	46,687,748.94	44,627,981.53
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0	1,170,000.00
110008	Шууд бус орлого	24,568,650.00	34,883,326.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,410,000.00	2,311,000.00
113002	Бууны албан татвар	2,410,000.00	2,311,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	15,773,850.00	10,422,813.32
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	4,182,000.00	6,768,147.32
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,489,000.00	2,670,960.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	709,900.00	2,843,187.32
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,983,100.00	1,254,000.00
1181	Газрын төлбөр	0	815,466.00
118101	Газрын төлбөр	0	815,466.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	11,591,850.00	2,839,200.00

118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	9,961,150.00	290,000.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	1,630,700.00	2,549,200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,877,055,351.51	661,188,654.85
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,877,055,351.51	661,188,654.85
120003	Торгуулийн орлого	4,103,010.00	655,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	329,055,003.21	187,520,912.11
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,320,000.00	1,424,000.00
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	324,985,003.21	185,471,912.11
1E+06	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	750,000.00	625,000.00
120009	Бусад орлого	1,190,714.30	0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,522,962,970.00	454,713,672.74
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	19,743,654.00	18,299,070.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,717,736,246.00	3,733,916,413.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,447,751,200.00	1,684,199,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,447,751,200.00	1,684,199,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	146,949,582.00	121,024,363.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	32,595,000.00	3,150,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	82,798,197.00	77,278,128.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	28,010,585.00	23,086,665.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,545,800.00	17,509,570.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,092,582,444.00	1,898,225,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	486,817,300.00	0
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1,104,394.00	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	410,853,900.00	584,802,700.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	193,806,850.00	1,313,423,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	30,453,020.00	30,466,550.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,453,020.00	30,466,550.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,242,493,934.77	3,514,052,452.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,242,493,934.77	3,514,052,452.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,713,690,998.77	3,402,569,178.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,387,314,236.00	1,666,737,365.90
210101	Үндсэн цалин	977,345,808.00	1,207,163,216.60

Дарви сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210102	Нэмэгдэл	240,874,522.00	328,881,486.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,322,000.00	5,129,000.00
210104	Урамшуулал	75,990,606.00	106,031,096.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	87,781,300.00	19,532,567.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	175,376,124.00	185,954,583.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	154,275,652.00	144,306,990.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,079,346.00	16,120,118.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,697,940.00	12,852,414.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,120,107.00	3,020,178.21
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,203,079.00	9,654,881.98
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	73,405,098.00	199,046,536.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,758,964.00	14,683,493.00
210302	Түлш, халаалт	55,236,734.00	183,774,154.50
210303	Цэвэр, бохир ус	409,400.00	588,889.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	442,287,323.00	741,617,894.83
210401	Бичиг хэрэг	12,460,945.00	9,489,742.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47,948,636.00	47,018,385.50
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,654,200.00	5,256,117.00
210404	Ном, хэвлэл	358,900.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,718,940.00	1,095,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,683,190.00	4,247,836.33
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	0	10,018,654.00
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	369,462,512.00	664,491,560.00
2105	Нормативт зардал	155,996,140.00	104,566,151.21
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	40,127,234.00	39,588,444.21
210502	Хоол, хүнс	114,310,406.00	58,482,867.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,558,500.00	6,494,840.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	42,969,254.00	7,697,989.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,358,000.00	3,216,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	200,000.00	114,550.00
210604	Урсгал засвар	41,411,254.00	4,366,939.00
2107	Томилолт, зочны зардал	21,467,550.00	5,812,276.00
210701	Гадаад албан томилолт	0	607,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	21,467,550.00	5,205,176.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	74,979,130.00	23,307,593.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	70,414,605.00	20,130,904.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,714,000.00	1,979,229.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	485,400.00	300,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	250,000.00	464,960.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	424,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	260,000.00	2,500.00
210807	Газрын төлбөр	138,000.00	0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,293,125.00	375,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	339,896,143.77	467,828,789.11
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,239,433.00	79,049,394.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,500,038.00	4,271,330.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	289,156,672.77	384,508,065.11
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	528,802,936.00	111,483,274.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,323,634.00	65,624,900.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	0	255,935.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,848,634.00	14,335,156.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0	32,391,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	475,000.00	18,642,409.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	503,479,302.00	0
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	486,817,300.00	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,000.00	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,643,002.00	0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0	45,858,374.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	35,865,274.00
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0	9,993,100.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	1,443,748,041.68	980,209,180.10
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,777,242.00	0
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	2,777,242.00	0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН	1,440,970,799.68	980,209,180.10

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	3,182,462,763.45	4,035,823,090.24
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	91,450,378.94	99,156,565.13
110	Орлогын албан татвар	73,266,528.94	86,422,751.81
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	73,266,528.94	86,422,751.81
110002	Үйл ажиллагааны орлого	2,010,130.00	5,741,444.28
110003	Хөрөнгийн орлого	46,687,748.94	44,627,981.53
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0	1,170,000.00
110008	Шууд бус орлого	24,568,650.00	34,883,326.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,410,000.00	2,311,000.00
113002	Бууны албан татвар	2,410,000.00	2,311,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	15,773,850.00	10,422,813.32
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	4,182,000.00	6,768,147.32
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,489,000.00	2,670,960.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	709,900.00	2,843,187.32
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,983,100.00	1,254,000.00
1181	Газрын төлбөр	0	815,466.00
118101	Газрын төлбөр	0	815,466.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	11,591,850.00	2,839,200.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	9,961,150.00	290,000.00

118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	1,630,700.00	2,549,200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	373,262,458.51	202,750,112.11
120	Нийтлэг татварын бус орлого	373,262,458.51	202,750,112.11
120003	Торгуулийн орлого	4,103,010.00	655,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	367,968,734.21	202,095,112.11
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,241,786.00	1,424,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	216,478,703.21	200,671,112.11
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	134,248,245.00	0
120009	Бусад орлого	1,190,714.30	0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,717,749,926.00	3,733,916,413.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,447,751,200.00	1,684,199,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,447,751,200.00	1,684,199,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	146,949,582.00	121,024,363.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	32,595,000.00	3,150,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	91,913,197.00	77,278,128.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	18,895,585.00	23,086,665.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,545,800.00	17,509,570.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,092,582,444.00	1,898,225,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	486,817,300.00	0
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1,104,394.00	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	410,853,900.00	584,802,700.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	193,806,850.00	1,313,423,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	30,466,700.00	30,466,550.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,466,700.00	30,466,550.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,603,853,834.00	2,484,205,598.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,603,853,834.00	2,484,205,598.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,039,288,587.00	2,387,111,586.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,396,360,218.00	1,651,880,200.00
210101	Үндсэн цалин	972,969,618.00	1,107,835,723.00

210102	Нэмэгдэл	243,300,000.00	412,570,977.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,336,000.00	6,336,000.00
210104	Урамшуулал	73,402,700.00	90,820,800.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	100,351,900.00	34,316,700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	178,401,520.00	213,804,297.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	123,057,920.00	192,604,897.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,835,700.00	5,725,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,068,800.00	4,126,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,767,300.00	1,031,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,671,800.00	10,316,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	80,550,400.00	200,000,151.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,032,300.00	17,537,411.00
210302	Түлш, халаалт	63,521,700.00	181,394,060.00
210303	Цэвэр, бохир ус	996,400.00	1,068,680.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	75,422,685.00	64,749,800.00
210401	Бичиг хэрэг	13,960,200.00	6,953,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47,656,685.00	44,770,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,861,000.00	6,737,700.00
210404	Ном, хэвлэл	562,400.00	562,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,735,800.00	2,558,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,646,600.00	3,166,600.00
2105	Нормативт зардал	158,122,526.00	128,602,247.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	39,401,100.00	33,985,250.00
210502	Хоол, хүнс	112,874,426.00	86,258,897.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,847,000.00	8,358,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,787,300.00	7,215,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,000,000.00	4,000,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	300,000.00	300,000.00
210604	Урсгал засвар	12,487,300.00	2,915,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	20,958,800.00	6,299,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,958,800.00	6,299,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	58,853,400.00	30,949,596.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	56,246,600.00	27,779,896.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	903,800.00	1,269,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0	300,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	275,000.00	355,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	30,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	260,000.00	543,700.00
210807	Газрын төлбөр	138,000.00	147,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,000,000.00	500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,831,738.00	83,610,295.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,058,838.00	77,521,095.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,772,900.00	6,089,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	564,565,247.00	97,094,012.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	33,124,000.00	51,235,638.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	32,349,000.00	17,969,738.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0	32,391,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	775,000.00	874,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	531,441,247.00	0
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	486,817,300.00	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,000.00	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	44,604,947.00	0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0	45,858,374.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	35,865,274.00
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0	9,993,100.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	578,608,929.45	1,551,617,492.24
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	431,527,413.00	681,652,560.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	431,527,413.00	681,652,560.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	431,527,413.00	681,652,560.00
220001	Барилга байгууламж	120,000,000.00	136,233,940.00
221001	Их засвар	140,000,000.00	130,089,700.00
222001	Тоног төхөөрөмж	60,452,940.00	228,392,920.00
223001	Бусад хөрөнгө	49,256,012.00	169,775,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	61,818,461.00	17,161,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-431,527,413.00	-681,652,560.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-37,750,000.00	-21,200,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	37,750,000.00	21,200,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	37,750,000.00	21,200,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	109,331,516.45	848,764,932.24
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	138,477,999.67	247,809,516.12
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	247,809,516.12	1,096,574,448.36

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,874,237.87	377,091,571.32	6,381,080,224.73
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,874,237.87	377,091,571.32	6,381,080,224.73
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	1,440,970,799.68	1,440,970,799.68
10	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,874,237.87	1,818,062,371.00	7,822,051,024.41
11	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,874,237.87	1,818,062,371.00	7,822,051,024.41
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	-208,865.24	-208,865.24
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,874,237.87	1,817,853,505.76	7,821,842,159.17
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-254,384.76	0	-254,384.76
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	980,209,180.10	980,209,180.10
20	2020 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,619,853.11	2,798,062,685.86	8,801,796,954.51

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,936,575,100.00	3,050,474,287.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,404,989,000.00	2,364,782,727.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,344,891,900.00	2,313,711,289.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,653,175,700.00	1,651,880,200.00
210101	Үндсэн цалин	1,111,301,700.00	1,107,835,723.00
210102	Нэмэгдэл	410,400,500.00	412,570,977.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,336,000.00	6,336,000.00
210104	Урамшуулал	91,342,200.00	90,820,800.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	33,795,300.00	34,316,700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	222,882,100.00	212,757,491.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	156,842,600.00	191,558,091.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,509,900.00	5,725,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,207,800.00	4,126,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,302,100.00	1,031,700.00

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	33,019,700.00	10,316,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	203,509,100.00	200,000,151.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,935,800.00	17,537,411.00
210302	Түлш, халаалт	182,976,900.00	181,394,060.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,596,400.00	1,068,680.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,249,800.00	63,249,800.00
210401	Бичиг хэрэг	6,953,700.00	6,953,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	44,770,800.00	44,770,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,737,700.00	6,737,700.00
210404	Ном, хэвлэл	562,400.00	562,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,558,600.00	2,558,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,666,600.00	1,666,600.00
2105	Нормативт зардал	133,912,700.00	119,447,797.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	24,830,800.00	24,830,800.00
210502	Хоол, хүнс	100,723,800.00	86,258,897.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,358,100.00	8,358,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,624,800.00	7,215,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,000,000.00	4,000,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	300,000.00	300,000.00
210604	Урсгал засвар	3,324,800.00	2,915,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,299,700.00	6,299,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,299,700.00	6,299,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,981,900.00	27,511,750.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,162,200.00	24,342,050.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,269,000.00	1,269,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	300,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	355,000.00	355,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	193,700.00	543,700.00
210807	Газрын төлбөр	147,000.00	147,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	500,000.00	500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,256,100.00	25,349,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,203,900.00	18,203,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,052,200.00	7,145,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	60,097,100.00	51,071,438.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	60,097,100.00	51,071,438.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,995,400.00	17,969,738.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	32,391,400.00	32,391,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	710,300.00	710,300.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,477,056,400.00	664,491,560.00
220001	Барилга байгууламж	680,622,100.00	136,233,940.00
221001	Их засвар	326,100,000.00	130,089,700.00
222001	Тоног төхөөрөмж	295,500,000.00	228,392,920.00
223001	Бусад хөрөнгө	174,834,300.00	169,775,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	54,529,700.00	21,200,000.00

230001	Эргэж төлөгдөх зээл	54,529,700.00	21,200,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,936,575,100.00	3,866,876,839.11
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,684,199,800.00	1,648,334,526.00
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,684,199,800.00	1,648,334,526.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,990,640,500.00	1,985,980,651.00
320001	Орон нутгийн төсвөөс	677,217,500.00	672,557,651.00
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	1,313,423,000.00	1,313,423,000.00
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	30,466,700.00	30,466,550.00
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,466,700.00	30,466,550.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	231,268,100.00	202,095,112.11
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,105,000.00	1,424,000.00
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	167,011,300.00	200,671,112.11
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	63,151,800.00	0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	221,741,369.21
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	1,038,143,921.32
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	1,101.00	1,586.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6	6
610001	Төсвийн байгууллага	6	6
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	144	144
620001	Удирдах ажилтан	13	13
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	83	83
620003	Үйлчлэх ажилтан	40	40
620004	Гэрээт ажилтан	8	8

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Тайлант оны гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	121,024,363.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	104,919,363.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	74,456,297.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,046,806.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,046,806.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00
2105	Нормативт зардал	9,154,450.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	9,154,450.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,437,846.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,437,846.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,317,195.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,317,195.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	30,463,066.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	164,200.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	164,200.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	30,298,866.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,298,866.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	16,105,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	16,105,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	16,105,000.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	121,024,363.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	121,024,363.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,150,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	77,278,128.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,086,665.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,509,570.00

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Дарви сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, засаг дарга О.Ганцоож танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэн төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд сум хөгжүүлэх сангийн авлагын бүртгэл, тайлагнал, ОНХС, сум хөгжүүлэх сангийн үйл ажиллагаа, харьяа байгууллагуудын төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалт, тайлагналын талаар зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 25- наас 2021 оны 03 дугаар сарын 30-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 31-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Должинжав гүйцэтгэв.

Ковид-19 вирусн нөхцөл байдлын улмаас, түүнчлэн санхүү албаны дарга, нягтлан бодогчдын ажлын хариуцлагаас шалтгаалж Дарви сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг хуулийн хугацаанд ирүүлээгүй болно.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Улсын тэргүүний Дарви сум нь “Ажилгүйдэл, ядуурал буурсан, өрх бүр ажилтай, орлоготой, хөдөө аж ахуйн дэд бүтэц хөгжсөн, зүүн бүсийн сумдын төв болох” эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Аймгийн засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хүрээнд сумынхаа эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг эрчимжүүлж, байгаль орчин, бизнест ээлтэй ногоон хөгжлийн бодлого хэрэгжүүлэх
- Төрийн үйлчилгээг чанарын шинэ шатанд гаргаж, ард иргэдийнхээ амьдрах орчныг сайжруулах, аж амьдралыг дээшлүүлэх олон талт үйл ажиллагаа явуулах

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Дарви сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Ховд аймгийн Засаг даргын дэргэдэх санхүү, дотоод аудитын албанаас тус сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хэрэгжүүлээгүй байна.

Дарви сумын ТТЗ-ын үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад үр нөлөө дунд гэж үзлээ.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлын түвшнийг Б201, аудитыг гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшнийг В401 маягтаар тус тус баримтжуулан баталгаажуулав.

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зарлагыг сонгож, хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Энэ нь материаллаг байдлыг үнэ цэнэ талаас нь авч үзэхийн тулд санхүүгийн тайлангийн хамгийн чухал хэсэг болох санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зарлагын дүнг сонгон авч үзлээ.

Төлөвлөлтийн үе шатанд 2019 оны жилийн эцсийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангаас тооцсон бол гүйцэтгэлийн үе шатанд 2020 оны жилийн эцсийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн нийт зарлага 3514052.5 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцож 35140.5 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 247809.5 мянган төгрөг байсан бол оны эцэст 1096574.4 мянган төгрөг болж, 848764.9 мянган төгрөгөөр өсжээ.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг байгууллагаар задалбал:

/мянган төгрөг/

Код	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
31	Хо. Да. Сум хөгжүүлэх сан	4,529.7	388.9	-4,140.8
31	Хо. Да.Орон нутгийн ерөнхий орлого	26,068.2	58,430.5	32,362.3
31	Хо. Да.Орон нутгийн хөгжлийн сан	217,211.6	1,037,755.0	820,543.4
	Нийт	247,809.5	1,096,574.4	848,764.9

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд дахь үлдэгдэл материаллаг хэмжээгээр өссөн шалтгаан нь Ковид-19 вирусны нөхцөл байдлаас шалтгаалан Хөшөөт хөгжил сангийн эх үүсвэрээр санхүүжих санхүүжилтийг хуваарийн дагуу санхүүжүүлээгүй ба оны төгсгөлд 800000.0 мянган төгрөг нэг дор ирснээс шалтгаалж, зарцуулагдаагүй үлдсэн байна.

3.5.2 Авлага

Авлага данс оны **эхэнд** 201382.8 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан бол оны эцэст 331827.2 мянган төгрөг болж, 130444.4 мянган **төгрөгөөр** өссөн байна.

Хүснэгт № 3. Авлага дансны үлдэгдлийг байгууллагаар задалбал: /мянган төгрөг/

Код	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
33	Хо. Да. Сум хөгжүүлэх сан	193,140.8	198,211.6	5,070.8
33	Хо. Да. Сургууль	221.4	0.0	-221.4
33	Хо. Да. Хүн эмнэлэг	0.0	1,133.9	1,133.9
33	Хо. Да. Цэцэрлэг	20.6	0.0	-20.6
33	Хо. Да. Орон нутгийн хөгжлийн сан	8,000.0	132,481.6	124,481.6
	Нийт	201,382.8	331,827.2	130,444.4

Нийт авлагын дийлэнхийг сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага эзэлж байгаа бөгөөд оны эхэнд 193140.8 мянган төгрөгийн зээлийн авлагын үлдэгдэлтэй байсан ба тайлант онд 21200.0 мянган төгрөгийн зээл олгож, 930.0 мянган төгрөгийн хүү ногдуулж, 17059.2 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүү эргэн төлөгдөж, оны эцэст 198211.6 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

ОНХС-ийн авлага 132481.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байгаагаас 8000.0 төгрөг нь аудитын зөвлөмжийн дагуу 2018 онд ажлын байр нэмэгдүүлэх, байгаль хамгаалах чиглэлээр хэрэгжүүлсэн ажлыг гурван жилийн хугацаанд дүгнэж хүлээн авахаас шалтгаалж бүртгэсэн авлага, 124481.6 мянган төгрөг нь тайлант хугацаанд дутуу гүйцэтгэлтэй буюу он дамжин хэрэгжих ажлуудын авлага байна.

Хүснэгт № 4. Авлага дансны үлдэгдлийг ангиллаар харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан	Устгах бичилт	Нэгтгэсэн нийт дүн
33	Эхний үлдэгдлийн дүн	201,382.8	0.0	201,382.8
33	Эцсийн үлдэгдлийн дүн : Үүнээс	352,412.2	20,585.0	331,827.2
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	449.6	0.0	449.6
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	132,481.6	0.0	132,481.6
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	20,585.0	20,585.0	0.0
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	6,486.2	0.0	6,486.2
33500	Бусад авлага	684.3	0.0	684.3
33600	Зээлийн авлага	191,725.4	0.0	191,725.4

Аудитын илрүүлэлт:

-Эрүүл мэндийн төв тооцооллын алдаанаас 1921.8 мянган төгрөгийн авлага үүссэнийг данс бүртгэлд тусгаагүй

3.5.2.2 Урьдчилж гарсан зардал

Хүснэгт № 5. Урьдчилж гарсан зардлын дансны үлдэгдлийг байгууллагаар ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
34	Эрүүл мэндийн төв	300.0	300.0	0.0
	Нийт	300.0	300.0	0.0

Эрүүл мэндийн төвийн урьдчилж гарсан 300.0 мянган төгрөгийн зардал барагдаагүй, он дамжин бүртгэсээр байна.

3.5.3 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материал дансны оны эхний үлдэгдэл 241711.8 мянган төгрөг байсан бол оны эцэст 279030.7 мянган төгрөг болж, 37318.9 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 6. Бараа материал дансны үлдэгдлийг байгууллагаар харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
35	Хо. Да. Засаг даргын тамгын газар	45,869.1	47,568.1	1,699.0
35	Хо. Да. Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	60.0	560.0	500.0
35	Хо. Да. Соёлын төв	7,234.2	7,399.2	165.0
35	Хо. Да. Сургууль	106,488.7	115,079.4	8,590.7
35	Хо. Да. Хүн эмнэлэг	41,523.2	51,519.1	9,995.9
35	Хо. Да. Цэцэрлэг	35,536.6	51,905.0	16,368.4
35	Хо. Да. Орон нутгийн хөгжлийн сан	5,000.0	5,000.0	0.0
	Нийт	241,711.8	279,030.7	37,318.9

Дарви сумын ТТЗ-ийн харьяа байгууллагууд нь тайлан хугацаанд 251413.7 мянган төгрөгийн бараа материалыг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч, 826.5 мянган төгрөгийн бараа материал үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 214921.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаанд зарцуулжээ.

Хүснэгт № 7. Бараа материал дансны өөрчлөлт: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан
1	Оны эхний үлдэгдэл	241,711.8
2	Нэмэгдсэн	252,240.2
201	Худалдан авсан	251,413.7
205	Бусад	826.5
3	Хасагдсан	214,921.4
301	Худалдсан, зарцуулсан	214,921.4
4	Эцсийн үлдэгдэл	279,030.7

Аудитын илрүүлэлт:

- Ерөнхий боловсролын сургууль өмнөх оны СТА-аар өгсөн эд хөрөнгийн тооллого, тооцоо хийж үлдэгдлийг баталгаажуулах, малын нас дэвшилт, өөрчлөлтийн бүртгэл тооцоо хийх албан шаардлага биелүүлээгүй,
- Соёлын төв эд хариуцагчийн тайланд зарим бараа материалыг орлогоор бүртгэж тусгаагүй,

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгө дансны оны эхний үлдэгдэл 8453007.2 мянган төгрөг байсан бол оны эцэст 7222525.3 мянган төгрөг болж, 1230481.9 мянган төгрөгөөр буурчээ.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгө дансны өөрчлөлт: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага
1	Үндсэн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл	8,453,007.2
2	Нэмэгдсэн	469,528.2
201	Худалдан авсан	17,161.0
205	Бусад	452,367.2
3	Хасагдсан	141,216.6
302	Акталсан	141,216.6
4	ҮНДСЭН ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	8,781,318.8

6	Хуримтлагдсан элэгдлийн оны эхний үлдэгдэл	-1,315,474.9
801	Элэгдлийн зардал тайлант хугацааны	384,535.2
9	Дансны хасалт	-141,216.6
10	ХУРИМТЛАГДСАН ЭЛЭГДЛИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	-1,558,793.4
11	ҮЛДЭГДЭЛ ӨРТӨГ	7,222,525.3

Тайлант хугацаанд төсвийн санхүүжилтээр 17161.0 мянган төгрөгийн эргэлтийн бус хөрөнгө худалдан авч, 452367.2 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй болон нэмэлт санхүүжилтийн дансны эх үүсвэрээс худалдан авч, 141216.6 мянган төгрөгийн хөрөнгө акталсан байна. Акталсан хөрөнгийг тодруулбал: Засаг даргын тамгын газар 93893.2 мянга, Эрүүл мэндийн төв 27323.4 мянга, Ерөнхий боловсролын сургууль 20000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг холбогдох шийдвэрийн дагуу акталж, данс бүртгэлээс хасчээ.

Хүснэгт № 9. Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдлийг байгууллагаар ангилбал /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
39	Хо. Да. Засаг даргын тамгын газар	1,265,058.2	1,410,117.3	145,059.1
39	Хо. Да. Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	0.0	500.0	500.0
39	Хо. Да. Соёлын төв	517,856.6	521,820.5	3,963.9
39	Хо. Да. Сургууль	2,559,389.4	2,573,230.0	13,840.6
39	Хо. Да. Хүн эмнэлэг	854,218.1	812,031.0	-42,187.1
39	Хо. Да. Цэцэрлэг	1,941,010.1	1,904,826.6	-36,183.5
	Нийт	7,137,532.3	7,222,525.3	84,993.0

Аудитын илрүүлэлт:

-Ерөнхий боловсролын сургууль өмнөх оны СТА-аар өгсөн эд хөрөнгийн тооллого, тооцоо хийж үлдэгдлийг баталгаажуулах албан шаардлага биелүүлээгүй, түүнчлэн зарим эргэлтийн бус хөрөнгийг нэр төрлөөр бүртгэж орлого аваагүй, багц дүнгээр бүртгэсэн.

3.5.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн оны эхний үлдэгдэл 6715.4 мянган төгрөг байсан бол оны эцэст 128490.7 мянган төгрөг болж, 121775.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 10. Өр төлбөр дансны үлдэгдлийг байгууллагаар харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
41	Хо. Да. Сургууль	4,092.0	2,850.0	-1,242.0
41	Хо. Да. Хүн эмнэлэг	2,560.1	788.8	-1,771.3
41	Хо. Да. Цэцэрлэг	63.3	370.3	307.0
41	Хо. Да. Орон нутгийн хөгжлийн сан	0.0	124,481.6	124,481.6
	Нийт	6,715.4	128,490.7	121,775.3

Өр төлбөрийн данс материаллаг хэмжээгээр өссөн шалтгаан нь ОНХС-ийн он дамжин хэрэгжих ажлуудын олгогдоогүй санхүүжилтийн дүнгээр өглөг бүртгэсэн байна.

Хүснэгт № 11. Өр төлбөр дансны ангилал: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан	Төрийн сан	Устгах бичилт	Нэгтгэсэн нийт дүн
41	Эхний үлдэгдлийн дүн	6,715.4	0.0	0.0	6,715.4
41	Эцсийн үлдэгдлийн дүн : Үүнээс	128,490.7	20,585.0	20,585.0	128,490.7
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	554.0	0.0	0.0	554.0
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	605.1	0.0	0.0	605.1
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	124,481.6	20,585.0	20,585.0	124,481.6
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,850.0	0.0	0.0	2,850.0

Аудитын илрүүлэлт:

-Эрүүл мэндийн төв тооцооллын алдаанаас 1921.8 мянган төгрөгийн өр төлбөр үүссэнийг данс бүртгэлд тусгаагүй

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын сан дансны эхний үлдэгдэл 7822051.0 мянган төгрөг байсан бол эцсийн үлдэгдэл 8801797.0 мянган төгрөг болж, 979745.9 мянган төгрөгөөр есчээ.

Хүснэгт № 12. Цэвэр хөрөнгө, өмчийн байдал:

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	7,822,051.0	8,801,797.0	979,745.9
51100	Засгийн газрын сан / орон нутгийн сан/	2,709,114.4	2,709,114.4	0.0
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	377,091.6	1,817,853.5	1,440,761.9
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,440,970.8	980,209.2	-460,761.6
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,294,874.2	3,294,619.9	-254.4

Засгийн газрын сан дансанд өөрчлөлт ороогүй, эрүүл мэндийн төвийн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл данс 254.4 мянган төгрөгөөр буурч, өмнөх үеийн үр дүнд 45.5 мянган төгрөгийн залруулга хийгдсэн байна.

3.5.10 Орлогын данс

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар үйл ажиллагааны орлого өмнөх оноос 191980.4 мянган төгрөгөөр буюу 4.1 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт № 14 Орлогыг нэр төрлөөр ангилж харуулбал:

/мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он	Зөрүү
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	4,686,242.0	4,494,261.6	-191,980.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	91,450.4	99,156.6	7,706.2
110	Орлогын албан татвар	73,266.5	86,422.8	13,156.3
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	73,266.5	86,422.8	13,156.3
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,410.0	2,311.0	-99.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	15,773.8	10,422.8	-5,351.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,877,055.4	661,188.6	-1,215,866.8
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,877,055.4	661,188.6	-1,215,866.8
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,717,736.2	3,733,916.4	1,016,180.2

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагууд нийт 5183676.9 мянган төгрөгийн орлого тайлагнаж, үүнээс 689415.2 мянган төгрөгийн давхардсан орлогыг устгаж, цэвэр дүнгээр 4494261.6 мянган төгрөгийн орлогын эх үүсвэр бүрдүүлжээ.

Хүснэгт № 15 Орлогыг ангилж харуулбал:

/мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан	Төрийн сан	Устгах бичилт	Нэгтгэсэн нийт дүн
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	4,485,776.9	697,900.0	689,415.2	4,494,261.6
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	0.0	99,156.6	0.0	99,156.6
110	Орлогын албан татвар	0.0	86,422.8	0.0	86,422.8
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	0.0	86,422.8	0.0	86,422.8
113	Хөрөнгийн албан татвар	0.0	2,311.0	0.0	2,311.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	0.0	10,422.8	0.0	10,422.8
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	660,533.6	655.0	0.0	661,188.6
120	Нийтлэг татварын бус орлого	660,533.6	655.0	0.0	661,188.6
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,825,243.2	598,088.4	689,415.2	3,733,916.4

Татварын бус 661188.7 мянган төгрөгийн орлогын 655.0 мянган төгрөг нь төрийн сангийн татварын бус орлого, 187520.9 мянган төгрөг нь төсөвт байгууллага, төсөл сангийн үйл ажиллагааны орлого, 473012.8 мянган төгрөг нь төсөвт байгууллагын үнэ төлбөргүй хүлээн авсан хөрөнгө байна.

Хүснэгт № 16 Татварын бус орлогыг төсвийн захирагчдаар ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Өмнөх он	Тайлант он	Өөрчлөлт
12	Хо. Да. Засаг даргын тамгын газар	376,980.8	278,180.8	-98,800.0
12	Хо. Да. Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	0.0	625.0	625.0
12	Хо. Да. Соёлын төв	42,997.8	35,110.0	-7,887.8
12	Хо. Да. Сум хөгжүүлэх сан	2,220.0	1,860.0	-360.0
12	Хо. Да. Сургууль	20,839.2	104,723.4	83,884.2
12	Хо. Да. Хүн эмнэлэг	7,339.4	21,450.8	14,111.4
12	Хо. Да. Цэцэрлэг	1,099,019.3	35,371.8	-1,063,647.5
12	Хо. Да. Орон нутгийн ерөнхий орлого	5,293.7	655.0	-4,638.7
12	Хо. Да. Орон нутгийн хөгжлийн сан	322,365.0	183,211.9	-139,153.1
	Нийт	1,877,055.3	661,188.7	-1,215,866.6

3.5.11 Зардлын данс

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар үйл ажиллагааны зардал өмнөх оноос 271558.5 мянган төгрөгөөр буюу 8.4 хувиар өсжээ.

Хүснэгт № 17 Зардлыг ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он	Зөрүү
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,242,493.9	3,514,052.4	271,558.5
21	Урсгал зардал	3,242,493.9	3,514,052.4	271,558.5
210	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	2,713,691.0	3,402,569.2	688,878.2
213	Урсгал шилжүүлэг	528,802.9	111,483.3	-417,319.6

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгдсэн тайланд нийт 4203467.7 мянган төгрөгийн зардлаас 689415.2 мянган төгрөгийн давхардсан зардлыг устгаж, цэвэр дүнгээр 3514052.4 мянган төгрөгийн зардал тайлагнажээ.

Хүснэгт № 18 Зардлын нэгтгэлийг ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан	Төрийн сан	Устгах бичилт	Нэгтгэсэн нийт дүн
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,517,345.1	686,122.6	689,415.2	3,514,052.4
21	Урсгал зардал	3,517,345.1	686,122.6	689,415.2	3,514,052.4
210	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	3,402,569.2	0.0	0.0	3,402,569.2
213	Урсгал шилжүүлэг	114,775.9	686,122.6	689,415.2	111,483.3

Хүснэгт № 19 Зардлыг төсвийн захирагчдаар ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Өмнөх он	Тайлант	Өөрчлөлт
II	Хо. Да. Засаг даргын тамгын газар	436,135.9	535,208.1	99,072.2
II	Хо. Да. Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	62,449.2	86,553.0	24,103.8
II	Хо. Да. Соёлын төв	126,118.5	110,497.5	-15,621.0
II	Хо. Да. Сум хөгжүүлэх сан	1,250.0	930.0	-320.0
II	Хо. Да. Сургууль	995,387.6	1,181,738.8	186,351.2
II	Хо. Да. Хүн эмнэлэг	456,862.9	508,065.2	51,202.3
II	Хо. Да. Цэцэрлэг	291,348.0	416,575.2	125,227.2
II	Хо. Да. Орон нутгийн ерөнхий орлого	0.0	9,993.1	9,993.1
II	Хо. Да. Орон нутгийн хөгжлийн сан	355,847.5	664,491.6	308,644.1
	Нийт	2,725,399.6	3,514,052.5	788,652.9

Аудитын илрүүлэлт:

-Сумын Засаг даргын Тамгын газар Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зориулалтын арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зориулж нийт батлагдсан хөрөнгийн 30-аас доошгүй хувийг Засаг даргын нөөцөд үлдээж хуримтлуулаагүй

-Төсөвт байгууллагууд бараа ажил үйлчилгээний худалдан авалтын нэхэмжлэх, баримтыг И-баримтаар аваагүй зөрчлүүд түгээмэл байна.

-Хүүхдийн цэцэрлэг нийгмийн даатгалын тайланг буруу, зөрүүтэй тайлагнасан

-Ерөнхий боловсролын сургууль хүнсний бүтээгдэхүүн болон махны гарал үүслийн бичиггүй, дотооддоо хэрэгжүүлэх хяналт сул байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 4243033.1 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 4243033.1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 306458.0 мянган төгрөгөөр бууруулж 3936575.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Дарви сумын ИТХ-ын 2020 оны 09 дүгээр сарын 29-ны 07 дугаар тогтоолоор төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн орлогыг 3980995.5 мянга, зардлыг 4243033.1 мянган төгрөгөөр баталсан боловч батлагдсан зардлаас 306458.0 мянган төгрөгөөр хасагдаж, 3936575.1 мянган төгрөгөөр аймгийн нэгдсэн төсөв төлөвлөгөөнд тусгажээ.

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 13 хөтөлбөрт зориулан 3936575.1 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2404989.0 мянган төгрөгийг урсгал зардалд, 1477056.4 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, 54529.7 мянган төгрөгийг эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээлд зарцуулахаар төлөвлөжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

-Төсвийн төлөвлөлтийг оновчтой төлөвлөөгүй, түүнчлэн цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг бүлэг хооронд зөвшөөрөлгүй гүйлгэн зарцуулахаас гадна бүлэг дотроо зохих бус зардлын эдийн засгийн ангиллаас гүйлгээ хийсэн байна. Дээрх зөрчлийн улмаас санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан үнэн зөв илэрхийлэгдээгүй.

Төсвийн орлого

Дарви сум 3936575.1 мянган төгрөгийн орлогын эх үүсвэр бүрдүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 3294130.8 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, батлагдсанаас 642444.3 мянган төгрөгийн дутуу гүйцэтгэлтэй байна. Үүнд:

Татварын орлогыг 25731.2 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн боловч нийтлэг татварын бус орлого 32518.0 мянга, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг 620668.0 мянга, тусламж санхүүжилтийн орлого 0.2 мянга, орон нутгийн ерөнхий орлогын дансны оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих дүн 14989.4 төгрөгөөр тус тус дутуу гүйцэтгэлтэй байгаа нь дараах нөхцөлөөс шалтгаалж байна.

- Засгийн газрын санхүүгийн удирдлага мэдээллийн нэгдсэн системд орон нутгийн ерөнхий орлого, СХС-ийн харилцах дансны үлдэгдлийг орлогын эх үүсвэрт төлөвлөж байгаа боловч НББ-ийн стандарт зарчмын хувьд санхүүгийн тайланд гүйцэтгэлээр тайлагнагдаагүй.
- Төсөвт байгууллагын үндсэн данснаас төвлөрүүлсэн шилжүүлэг нь төсвийн санхүүжилтээс хасагдаж тайлагнагдаж байгаатай холбоотой.

Хүснэгт дугаар 19. Төсвийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
-----	----------	------------	-----------	-------

1	НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	3,936,575.1	3,294,130.8	-642,444.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	73,425.4	99,156.6	25,731.2
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,000.0	5,741.4	4,741.4
110003	Хөрөнгийн орлого	40,600.0	44,628.0	4,028.0
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0.0	1,170.0	1,170.0
110008	Шууд бус орлого	21,000.0	34,883.3	13,883.3
113002	Бууны албан татвар	2,534.4	2,311.0	-223.4
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	2,156.0	2,671.0	515.0
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,500.0	2,843.2	1,343.2
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,065.0	1,254.0	189.0
118101	Газрын төлбөр	0.0	815.5	815.5
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,070.0	290.0	-780.0
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	2,500.0	2,549.2	49.2
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,817,693.6	3,164,507.6	-653,186.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	235,268.1	202,750.1	-32,518.0
120003	Торгуулийн орлого	4,000.0	655.0	-3,345.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	231,268.1	202,095.1	-29,173.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,105.0	1,424.0	319.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	167,011.3	200,671.1	33,659.8
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	63,151.8	0.0	-63,151.8
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	3,582,425.5	2,961,757.5	-620,668.0
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,684,199.8	1,648,334.5	-35,865.3
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	1,313,423.0	1,313,423.0	0.0
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	584,802.7	0.0	-584,802.7
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	30,466.7	30,466.6	-0.2
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,466.7	30,466.6	-0.2
	ОНЕО-ын урьд оны үлдэгдлээс	14,989.4	0.0	-14,989.4
132006	ОНЕО-ын урьд оны үлдэгдлээс	14,989.4	0.0	-14,989.4

Татварын орлого давсан нь 2020 онд сумын иргэдийн Эрдэнэс таван толгой хувьцааны ногдол ашгийн татвар 15654.5 мянган төгрөг шууд бус орлогын дансанд төвлөрсөн нь гол нөлөө үзүүлжээ.

Татварын орлогын ихэнхийг нь нэр төрлөөр давуулан биелүүлсэн боловч бууны албан татвар, ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр хураамжийн орлогууд төлөвлөснөөс тасарсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

-Орон нутгийн төсвийн хүү торгуулийн 290.0 мянган төгрөгийн орлогыг нэмэлт санхүүжилтийн дансаар авч зарцуулсан.

-Ерөнхий боловсролын сургууль заалны түрээсийн орлогыг төсөвт төвлөрүүлээгүй,

Төсвийн зарлага

Нийт зардлын 677217.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 1313423.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 1684199.8 мянган төгрөгийн тусгай зориулалтын шилжүүлгээс, 30466.7 мянган төгрөгийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 168116.3 мянган төгрөгийг төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос, 63151.8 мянган төгрөгийг оны эхний үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төсөвлөснөөс гүйцэтгэлээр ОНХС, ТЗШ, ЭМД-ын сангийн санхүүжилтийг тус тус бүрэн, орон нутгийн төсвийн санхүүжилтийг 1088.0 мянган төгрөгөөр дутуу авч, төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг 33978.8 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлжээ.

Тайлбар:

1. Тайлант оны эцэст төсвийн шууд захирагчдаас 39437.1 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг татан төвлөрүүлсэн нь төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд санхүүжилтээс хасагдсан

2. Сум хөгжүүлэх сангийн урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих 63151.8 мянган төгрөгийг төсөвт баталсан боловч гүйцэтгэлээр тайлагнах боломжгүй болно.

Хүснэгт №.20. Санхүүжилтийн эх үүсвэрийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Д/д	Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө			Гүйцэтгэл			Зөрүү
		Санхүүжилт	Өөрийн орлого, оны эхний үлдэгдлээс	Нийт	Санхүүжилт	Өөрийн орлого, оны эхний үлдэгдлээс	Нийт	
1	ЗДТГ	364,477.4	605.0	365,082.4	365,014.7	924.0	365,938.7	856.3
2	ИТХ	81,328.0	0.0	81,328.0	81,328.0	0.0	81,328.0	0.0
3	Сум хөгжүүлэх сан	0.0	54,529.7	54,529.7	0.0	17,059.2	17,059.2	-37,470.5
4	ОНХСан	1,301,823.0	175,233.4	1,477,056.4	1,301,823.0	183,211.9	1,485,034.9	7,978.5
5	Соёлын төв	80,465.1	500.0	80,965.1	79,186.4	500.0	79,686.4	-1,278.7
	ДҮН	1,828,093.5	230,868.1	2,058,961.6	1,827,352.1	201,695.1	2,029,047.2	-29,914.4
6	ЕБСургууль	1,091,667.9	400.0	1,092,067.9	1,070,668.0	400.0	1,071,068.0	-20,999.9
7	Хүүхдийн цэцэрлэг	364,419.6	0.0	364,419.6	346,045.3	0.0	346,045.3	-18,374.3
8	Эрүүл мэндийн төв	421,126.0	0.0	421,126.0	420,716.4	0.0	420,716.4	-409.7
	ТЗШ-ийн дүн	1,877,213.5	400.0	1,877,613.5	1,837,429.6	400.0	1,837,829.6	-39,783.9
	Нийт сумын дүн	3,705,307.0	231,268.1	3,936,575.1	3,664,781.7	202,095.1	3,866,876.8	-69,698.3

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3050474.3 мянган төгрөг буюу 77.5 хувьтай байгаа нь урсгал зардал 40206.3 мянга, хөрөнгийн зардал 812564.8 мянга, эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээл 33329.7 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэгдсэнээс шалтгаалсан байна.

Хүснэгт дугаар 21. Төсвийн зардлыг ангиллаар харуулбал /мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,936,575.1	3,050,474.3	-886,100.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,404,989.0	2,364,782.7	-40,206.3
210	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	2,344,891.9	2,313,711.3	-31,180.6
213	Урсгал шилжүүлэг	60,097.1	51,071.4	-9,025.7
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,477,056.4	664,491.6	-812,564.8
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	54,529.7	21,200.0	-33,329.7

Хүснэгт дугаар 22. Төсвийн зарлагыг байгууллагаар харуулбал /мянган төгрөг/

Код	Байгууллагын нэр	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү
21	Хо. Да. Орон нутгийн хөгжлийн сан	1,477,056.4	664,491.5	-812,564.8
21	Хо. Да. Сум хөгжүүлэх сан	54,529.7	21,200.0	-33,329.7
21	Хо. Да. Засаг даргын тамгын газар	365,082.4	365,938.7	856.3
21	Хо. Да. Хүн эмнэлэг	421,126.0	420,716.3	-409.6
21	Хо. Да. Сургууль	1,092,067.9	1,071,068.0	-20,999.8
21	Хо. Да. Соёлын төв	80,965.1	79,686.4	-1,278.7
21	Хо. Да. Цэцэрлэг	364,419.6	346,045.2	-18,374.3
21	Хо. Да. Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	81,328.0	81,328.0	0.0
	Нийт	3,936,575.1	3,050,474.29	-886,100.8

Сумын ОНХС-д 47 төсөл, арга хэмжээнд нийт 1477056.4 мянган төгрөг төлөвлөгдсөнөөс 664491.5 мянган төгрөгийг 30 төсөл арга хэмжээнд төлөвлөсний дагуу бүрэн зарцуулж, гүйцэтгэл дутуу 3 арга хэмжээний нийт 124481.6 мянган төгрөгийн ажлын санхүүжилтийг олгоогүй авлага, өглөгөөр бүртгэж, 14 төсөл арга хэмжээ огт хэрэгжээгүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Хүүхдийн цэцэрлэг хоолны хэмнэгдсэн зардлыг төвлөрүүлээгүй, аж ахуйн бусад зардалд зориулалт бусаар зарцуулсан,
- Сумын ЗДТГ Батлагдсан төсвийн зарлагаас 1252.3 мянган төгрөгийг хэтрүүлэн зарцуулсан,
- Сумын ЗДТГ Төсвийн төлөвлөлтийг оновчтой төлөвлөөгүй, түүнчлэн цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг бүлэг хооронд зөвшөөрөлгүй гүйлгэн зарцуулахаас гадна бүлэг дотроо зохих бус зардлын эдийн засгийн ангиллаас гүйлгээ хийсэн байна. Дээрх зөрчлийн улмаас санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан үнэн зөв илэрхийлэгдээгүй,
- Ерөнхий боловсролын сургууль заалны түрээсийн орлогыг хяналтгүй зарцуулсан

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 121024.4 мянган төгрөгийн орлогыг доорх эх үүсвэрээс бүрдүүлж, 74620.5 мянган төгрөгийг урсгал зардалд, 16105.0 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулж, 30298.8 мянган төгрөгийг оны эцэст нэмэлт санхүүжилтийн татан төвлөрүүлэлтийн дансанд төвлөрүүлжээ.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар орсон 121024.4 мянган төгрөгийн орлогын дийлэнх буюу 59069.6 мянган төгрөг нь сумын Засаг даргын Тамгын газрын, 37075.5 мянган төгрөг нь Эрүүл мэндийн төвийн нэмэлт санхүүжилтийн дансаар зарцуулагджээ.

Код	Үзүүлэлт	Тайлант оны гүйцэтгэл
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	121,024.4
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,150.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	77,278.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,086.7
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,509.6

Аудитын илрүүлэлт:

- Сумын төсвийн орлого буюу хүү торгуулийн орлогыг ЗДТГ-ын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар төвлөрүүлэн зарцуулсан

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн мэдээлбэл зохих 150 мэдээллээс 102 мэдээллийг хугацаанд нь, 43 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 5 мэдээллийг огт мэдээлээгүй байна. Үүнд: Санхүүгийн тайлан, аудитын дүгнэлт, аудитын дүгнэлтийн мөрөөр хийж хэрэгжүүлсэн ажлын тайлан, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, ОНХС-ийн 1 сараас 10 дугаар сарын мэдээлэл зэргийг шилэн дансны цахим системд мэдээлээгүй байна.

Түүнчлэн сумын Засаг даргын Тамгын газар, Хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төвийн шилэн дансны мэдээллийн иж бүрэн, ойлгомжтой байдал хангалтгүй байсан учир холбогдох албан тушаалтанд зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгсөн.

3.8. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар тогтоосон 2800.0 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт бүрэн барагдаж, 51180.0 мянган төгрөгийн 5 зөрчлийг арилгах зөвлөмжийн хэрэгжилт 74%-тай байна.

Хүснэгт 24 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмж, тогтоосон актын хэрэгжилт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	5	51180.0	4	51180.0	0	0	74%
Нийт	5	51180.0	4	51180.0	0	0	74%

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс төсвийн 5 байгууллагын санхүүгийн тайланд дүгнэлт гаргаж, 1 төсөвт байгууллага, 2 төсөл сан, нийт 3 санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулан гүйцэтгэлээ.

Хүснэгт №25. Аудитад хамрагдсан хэлбэр, аудитын дүгнэлт

№	Байгууллагын ангилал, нэр	Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэр		Аудитын дүгнэлт		
		Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг
1	Төсвийн шууд захирагч	ЗДТГ	1			1
2		ИТХ		1		
3		Сургууль	1			1
4		Цэцэрлэг	1		1	
5		ЭМТ	1		1	
6		Соёлын төв	1		1	
7	ОНТС	СХС		1		
8		ОНХС		1		
Дүн			5	3	3	2

Санхүүгийн тайлангийн аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас 3 байгууллагын санхүүгийн тайлан зөрчилгүй, 2 байгууллага хязгаарлалттай дүгнэлттэй баталгаажсан байна.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар илэрсэн алдаа, зөрчил:

Аудитаар нийт 556477.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 286000.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага, 270477.4 мянган төгрөгийн 4 алдаа, зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Акт, албан шаардлага

Аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид дараах зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлээ. Үүнд:

- 2017 онд тариаланчдыг дэмжих зорилгоор Ди Би Эм лизинг ХХК-аас санхүүгийн дамжуулах түрээсийн гурван талт гэрээгээр худалдан авсан 286.0

сая төгрөгийн анхны өртөг бүхий комбайныг данс бүртгэлд хөрөнгө болон өр төлбөрөөр тусгаагүй байтлаа 2020 онд 195.0 сая төгрөгийг сумын орон нутгийн хөгжлийн сан, Хөшөөт хөгжил сангийн эх үүсвэрээс төлбөр барагдуулсан боловч балансад холбогдох бүртгэл тооцоо хийгээгүй, түүнчлэн комбайн ашиглалтад зарцуулж буй хөрөнгө, бүрдүүлж буй орлогын бүртгэл тооцоололд бүртгэлээр хэрэгжүүлсэн хяналт байхгүй зэрэг зөрчил илэрлээ.

2. Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн мэдээлбэл зохих 150 мэдээллээс 102 мэдээллийг хугацаанд нь, 43 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 5 мэдээллийг огт мэдээлээгүй байна. Үүнд: Санхүүгийн тайлан, аудитын дүгнэлт, аудитын дүгнэлтийн мөрөөр хийж хэрэгжүүлсэн ажлын тайлан, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, ОНХС-ийн 1 сараас 10 дугаар сарын мэдээлэл зэргийг шилэн дансны цахим системд мэдээлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Албан шаардлага хүргүүлэх

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 270477.4 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 4 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн алдаа, зөрчил

Дарви сумын ТТЗ-ын нэгтгэлд хамрагдсан төсвийн шууд захирагчдын 2020 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 260797.9 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч, 47873.2 мянган төгрөгийн 4 алдааг залруулсан байна.

Залруулагдаагүй 212924.7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлөөс 94.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт, 212830.7 мянган төгрөгийн 16 зөрчилд зөвлөмж өгсөн байна.

Хүснэгт № 26. ТШЗ-ын нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар илэрсэн нийт алдаа зөрчил, шийдвэрлэлт /мянган.төгрөг/

Д/д	Нийт алдаа зөрчил	Нийт алдаа, зөрчил		Үүнээс залруулаагүй						Үүнээс залруулсан	
				Акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
		тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн
1	ЕБСургууль	4	201,492.8					4	201,492.8		
2	Хүүхдийн цэцэрлэг	3	3,966.3					3	3,966.3		
3	Эрүүл мэндийн төв	4	3,921.8					3	1,921.8	1	2,000.0
4	Сумын ЗДТГ	7	51,123.0					4	5,249.8	3	45,873.2
5	Соёлын төв	3	294.0	1	94.0			2	200.0		
	Нийт дүн	21	260797.9	1	94.0	-	16	212830.7	4	47873.2	

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

ОНХС-ийн авлага, өглөг, бараа материаллын үлдэгдлийн дэлгэрэнгүй бүртгэл, түүнчлэн сумын ОНХС-ийн хөрөнгийг иргэдийн нийтийн хурлаар эрэмбэлэгдсэн ажил, төсөл арга хэмжээнд зарцуулж байгаа эсэхэд хяналт хэрэгжүүлэх нөхцөл боломж бүрдүүлээгүй, холбогдох баримт материалыг ирүүлээгүй учир дараагийн аудитаар авч үзэх шаардлагатай гэж үзлээ.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

4.1 Нягтлан бодох бүртгэл тайлагналтай холбоотой асуудал

4.1.1 Илрүүлэлт: Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлагын үлдэгдэл, хүү, алдангийг тооцсон тооцоолол тодорхой бус, түүнчлэн сум хөгжүүлэх сангийн баланс дахь авлагын үлдэгдэл нь сум хөгжүүлэх сангийн программаар тайлагнасан авлага, эксель файлаар тооцоолсон авлагын үлдэгдэл зэрэг нь хоорондоо зөрүүтэй байна.

4.1.2 Эрсдэл: Санхүүгийн тайлан бүртгэл үнэн зөв илэрхийлэгдэхгүй байх

4.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, холбогдох хууль журамд нийцүүлэн сум хөгжүүлэх сангийн зээл олгож эхэлсэн хугацаанаас хойших бүх зээлдэгчдийн мэдээллийг сум хөгжүүлэх сангийн цахим программд зөв бүртгэн оруулж, зээлийн авлага, хүү, алдангийн тооцооллыг дахин нягталж хууль, журмын дагуу үнэн зөв тооцоолон данс бүртгэлд тусгах.

4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

4.2 Сум хөгжүүлэх сангийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

4.2.1 Илрүүлэлт: Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн үйл ажиллагаанд хяналт хэрэгжүүлэх ажлын хэсэг байгуулсан боловч, холбогдох хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, түүнчлэн зээлийн авлага төлөвлөсний дагуу бүрэн барагдуулаагүй байна.

4.2.2 Эрсдэл: Төсвийн хөрөнгө зориулалтын дагуу зарцуулагдахгүй байх, сум хөгжүүлэх сангийн журам зөрчигдөх эрсдэлтэй

4.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Сум хөгжүүлэх сангийн зорилго, үйл ажиллагааны журамд нийцүүлэн сангийн хөрөнгийг удирдан зохион байгуулах. Өөрөөр хэлбэл сангийн хөрөнгийг үйлдвэрлэлийг бий болгох томоохон төсөл хөтөлбөрийг түлхүү дэмжих, зээлийн авлагыг хуваарийн дагуу төсөвт төвлөрүүлэх, зээлийн эргэцийг нэмэгдүүлэх, хугацаа хэтэрсэн зээлийн авлагыг барагдуулах, зээлийг зориулалтын дагуу зарцуулж байгаа эсэхэд холбогдох хяналтыг хэрэгжүүлэх талаар зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлж ажиллах.

4.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

4.3 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

4.3.1 Илрүүлэлт: ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар ажил гүйцэтгүүлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, явцын мэдээ, олгосон төсвийн гүйцэтгэлийг хянадаггүй, урьдчилгаа санхүүжилтийг өндөр дүнгээр олгодог, дотоод хяналт хэрэгжүүлдэггүй зөрчил дутагдал түгээмэл байна. Тухайлбал Best buidan house ХК-д 39325.0 мянган төгрөгөөр сумын айл өрхөд эрүүл ахуйн шаардлага хангасан усны сав нийлүүлэх гэрээ байгуулж авсан ба айл өрхөд тараасан жагсаалтаас өөр холбогдох баримт, зураг байхгүй, тооцоо нийлээгүй, дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй зөрчил байна.

4.3.2 Эрсдэл: Төсвийн хөрөнгө хяналтгүй, үр нөлөөгүй зарцуулагдах. Санхүү, төсвийн холбогдох хууль, журам зөрчигдөх эрсдэлтэй.

4.3.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хууль, НББ-ийн тухай хууль, ТБОНӨХБАҮХА тухай хууль тогтоомж, холбогдох журамд нийцүүлэн үр нөлөөтэй, зүй зохистой худалдан авалт хийхэд хэрэгжүүлэх санхүү, бүртгэлийн дотоод хяналтыг сайжруулж, холбогдох санхүүгийн анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж, зураг, тайлангаар баталгаажуулж хэвших.

4.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

4.4 Төсвийн төлөвлөлт, бүрдүүлэлт, тайлагналтай холбоотой асуудал

4.4.1 Илрүүлэлт: Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагууд төсвийн зарим зардлыг нэр төрлөөр оновчтой төлөвлөөгүй, түүнчлэн цалин, нийгмийн даатгалын

шимтгэлийн зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг бүлэг хооронд зөвшөөрөлгүй гүйлгэн зарцуулахаас гадна бүлэг дотроо зохих бус зардлын эдийн засгийн ангиллаас гүйлгээ хийсэн байна. Дээрх зөрчлийн улмаас мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан үнэн зөв илэрхийлэгдээгүй.

4.4.2 Эрсдэл: Төсвийн тухай хууль, журам зөрчигдөх, санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлтэй

4.4.3 Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2014 оны 55 дугаар тушаалаар батлагдсан зардлын эдийн засгийн ангилал, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу “Төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй”, тус тус нийцүүлэн харьяа байгууллагуудын төсвийг бодитой төлөвлөж, батлагдсан төсвийн хүрээнд зохих зардлын эдийн засгийн ангиллаас зарцуулж, санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг үнэн зөв тайлагнахад чиглэл өгч, аргазүйгээр хангаж ажиллах. Дээрх зөрчлийг хойшид давтан гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 6 дугаар сарын 15-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Хавсралт

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Дарви сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	Аудитын код:
2020			ХОА-2021/16/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Дарви сумын Засаг дарга		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
1	2017 онд тариаланчдыг дэмжих зорилгоор Ди Би Эм лизинг ХХК-аас санхүүгийн дамжуулах түрээсийн гурван талт гэрээгээр худалдан авсан 286.0 сая төгрөгийн анхны өртөг бүхий комбайныг данс бүртгэлд хөрөнгө болон өр төлбөрөөр тусгаагүй байтлаа 2020 онд 195.0 сая төгрөгийг сумын орон нутгийн хөгжлийн сан, Хөшөөт хөгжил сангийн эх үүсвэрээс төлбөр барагдуулсан боловч балансад холбогдох бүртгэл тооцоо хийгээгүй, түүнчлэн комбайн ашиглалтын үйл ажиллагаанд зарцуулж буй хөрөнгө, бүрдүүлж буй орлогын бүртгэл тооцоололд хэрэгжүүлсэн хяналт байхгүй	286000.0	Албан шаардлага	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	О.Ганцоож Б.Эрдэнэгомбо
2	Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн мэдээлбэл зохих 150 мэдээллээс 102 мэдээллийг хугацаанд нь, 43 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 5 мэдээллийг огт мэдээлээгүй байна. Үүнд: Санхүүгийн тайлан, аудитын дүгнэлт, аудитын дүгнэлтийн мөрөөр хийж	-		Засаг дарга, санхүү албаны дарга	О.Ганцоож Б.Эрдэнэгомбо

	хэрэгжүүлсэн ажлын тайлан, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, ОНХС-ийн 1 сараас 10 дугаар сарын мэдээлэл зэргийг шилэн дансны цахим системд мэдээлээгүй байна.		Албан шаардлага		
3	Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлагын үлдэгдэл, хүү, алдангийг тооцсон тооцоолол тодорхой бус, түүнчлэн сум хөгжүүлэх сангийн баланс дахь авлагын үлдэгдэл нь сум хөгжүүлэх сангийн программаар тайлагнасан авлага, эксель файлаар тооцоолсон авлагын үлдэгдэл зэрэг нь хоорондоо зөрүүтэй байна.	198211.6	Зөвлөмж	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	О.Ганцоож Б.Эрдэнэгомбо
4	Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн үйл ажиллагаанд хяналт хэрэгжүүлэх ажлын хэсэг байгуулсан боловч, холбогдох хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, түүнчлэн зээлийн авлага төлөвлөсний дагуу бүрэн барагдуулаагүй байна.	32940.8	Зөвлөмж	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	О.Ганцоож Б.Эрдэнэгомбо
5	ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар ажил гүйцэтгүүлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, явцын мэдээ, олгосон төсвийн гүйцэтгэлийг хянадаггүй, урьдчилгаа санхүүжилтийг өндөр дүнгээр олгодог, дотоод хяналт хэрэгжүүлдэггүй зөрчил дутагдал түгээмэл байна. Тухайлбал Best buidan house ХК-д 39325.0 мянган төгрөгөөр сумын айл өрхөд эрүүл ахуйн шаардлага хангасан усны сав нийлүүлэх гэрээ байгуулж авсан ба айл өрхөд тараасан жагсаалтаас өөр холбогдох баримт, зураг байхгүй, тооцоо нийлээгүй, дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй зөрчил байна.	39325.0	Зөвлөмж	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	О.Ганцоож Б.Эрдэнэгомбо
6	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагууд төсвийн зарим зардлыг нэр төрлөөр оновчтой төлөвлөөгүй, түүнчлэн цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг бүлэг хооронд зөвшөөрөлгүй гүйлгэн зарцуулахаас гадна бүлэг дотроо зохих бус зардлын эдийн засгийн ангиллаас гүйлгээ хийсэн байна. Дээрх зөрчлийн улмаас мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан үнэн зөв илэрхийлэгдээгүй.		Зөвлөмж	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	О.Ганцоож Б.Эрдэнэгомбо
	ДҮН	556477.4			

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР